

Univerzita
Pardubice
Fakulta
filozofická

Katedra: religionistiky

Akademický rok: 2016/2017

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora: Lucie Zajíčková

Název tématu: Psychologie C. G. Junga a křesťanská teologie

Lucie Zajíčková si jako téma své bakalářské práce zvolila religionistické rozebrání vztahu dvou velmi odlišných, ale vzájemně se stýkajících a potýkajících disciplín – jungiánské psychologie a křesťanské teologie. Toto obtížné téma zpracovala velmi poctivě, ve shodě se zadáním a v duchu doporučení ze strany vedoucího BP, s nímž práci pravidelně konzultovala.

Práce je přehledně rozdělena do čtyř kapitol (s krátkým Úvodem a Závěrem). V první kapitole věnované osobnosti C. G. Junga si studentka se ctí poradila s nesnadným úkolem popsat vzájemně se prolínající život a odborné dílo tohoto autora a přístupy ke křesťanství v Jungově osobní religiozitě a v jeho psychologii. Neomezuje se v ní jen na přehledné představení základních jungiánských konceptů, ale překračuje hranici pouhého popisu směrem k interpretaci (používá např. termín „Boží vnouce“ běžný v současné psychologii náboženství jako jeden z možných klíčů k porozumění Jungovu velmi nejednoznačnému způsobu vyrovnávání se s křesťanstvím jako náboženstvím jeho předků).

Druhá a třetí kapitola, tvořící jádro práce, předkládají komparaci přístupů k vybraným fenoménům u C. G. Junga na straně jedné a v křesťanské teologii na straně druhé. Studentka zde vhodně vybrala nejzajímavější a v diskusi mezi teologií a jungiánskou psychologií nejfrekventovanější témata, k nimž patří vzájemný vztah mezi vírou a gnózí, mezi imanencí a transcencí a mezi dobrem a zlem. V posledně uvedeném případě si ovšem zkomplikovala situaci pojmenováním příslušných podkapitol poněkud problematickým názvem „Jednota protikladů“, který by činil žádoucím zmínit se i o teologiích typu Mikuláše Kusánského (ten však zůstává stranou i přesto, že se Jung jeho termínu „coincidentia oppositorum“ často dovolával). Také ve vztahu k dalším dílčím tématům by bylo možné poukazovat na neúplnost jejich zpracování, není to však nutné, protože ke splnění cíle práce v podobě přiblížení spektra postojů křesťanských teologů k Jungovi je autorčin výklad postačující.

Toto spektrum je nastíněno v závěrečné čtvrté kapitole, v níž studentka rozebírá rozdílná východiska psychologie a teologie, podává typologii různých pohledů na vztah mezi těmito

dvěma disciplínami a přiřazuje teology představené ve třetí kapitole k jednotlivým modelům. K nejzajímavějším závěrům práce zde patří poukázání na to, že i když psychologie C. G. Junga mnohdy hovoří o Bohu, víře a křesťanství způsobem pro teologa zjevně nepřijatelným, křesťanská teologie ve srovnání např. s radikální kritikou nenáboženského autora Richarda Nolla přistupuje k jungiánské psychologii s podstatně větším pochopením a před plošnou kritikou dává přednost diferencovanému přístupu. To však samozřejmě neznamená, že by způsob myšlení teologů nebyl od Jungova propastně odlišný, jak autorka výstižně konstatuje v Závěru.

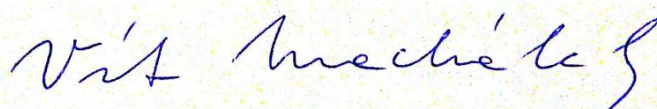
Seznam použitých zdrojů pisatelka přehledně rozděluje na primární literaturu spojenou s oběma komparovanými disciplínami (jungiánskou psychologií a teologií) a převážně religionistickou sekundární literaturu. Bibliografie se však zdá být psána poněkud narychlo a méně pečlivě – je poznamenána překlady a drobnými formálními nedostatky (např. střídavým psaním názvů knih kurzívou i běžným písmem či nejednotným způsobem uvádění jmen autorů). Mezi místem vydání a nakladatelstvím studentka píše tečku místo obvyklé dvojtečky.

Ve vztahu k použité primární literatuře lze označit za problematickou skutečnost, že autorka vycházela jen z textů C. G. Junga přeložených do češtiny. Na řadě míst práce (např. opakovaně na s. 23) Jungovy myšlenky necituje z jeho prací, ale jen z „druhé ruky“.

Zatímco ve vztahu k formálním či bibliografickým náležitostem předložený text v podstatě odpovídá průměrné úrovni bakalářských prací, po stránce obsahové průměr jednoznačně převyšuje. Studentka dokázala v rámci nesnadného, doposud v rámci religionistiky nezpracovaného tématu dospět k solidním a podnětným závěrům. Velmi solidní je i jazyková úroveň textu.

Práci doporučuji k obhajobě a současně vyslovuji naději, že by se Lucie Zajíčková mohla podobným (jen zúženým a více do hloubky jdoucím tématem) zabývat i v případné budoucí diplomové práci. Předběžně navrhuji možnost hodnocení stupněm výborně (tj. 1).

V Brně dne 14. ledna 2017

Doc. Mgr. Vít Machálek, Dr. Th.D.